

چکیده

عرفان نردبان رسیدن انسان به قرب الهی است. مسیری که سالک را از عالم خاکی به روی بقا فی الله رهنمون می‌سازد. این طریقت دارای مقام‌ها و وادی‌های مختلف است که هر سالک به مقتضای ظرفیت وجودی خود در این مسیر پیش می‌رود. آموزه‌ها و مفاهیم عرفانی با کمک اصطلاحاتی در میان سالکان منتقل می‌شود که دارای مفهومی گاه متمایز با کارکرد اصلی خود واژه هستند. این امر به دلیل وجود رمز و راز و عمیق بودن مفاهیم عرفانی در قالب اصطلاحات عرفانی نهادینه شده است. این پژوهش با هدف بررسی و استخراج اصطلاحات عرفانی در اشعار دفاع مقدس با تکیه بر اشعار عبدالرضا رضایی‌نیا، سیدمحمد عباسیه کهن، غلامرضا رحمدل و علیرضا قزوه از روش توصیفی - تحلیلی در پنج فصل تهیه و تنظیم شده است. نتایج حاصل از پژوهش نشان داد که شاعران از منتخب مفاهیمی چون عشق، حق، فنا و بقا، دعا، سماع، معراج، شوق و... را در اشعار خود بیشتر بهره برده‌اند. همچنین در میان چهار شاعر منتخب، رحمدل و رضایی‌نیا بیشترین توجه و استعمال را از اصطلاحات عرفانی در اشعار دفاع مقدس خود داشته‌اند و برای نشان دادن ارتباط عمیق رزمندگان با عالم ملکوت و شوق بی‌حد و مرز آنان برای رسیدن به قرب الهی، از این مبارزان عرفانی شیفته ساخته‌اند که مراحل سلوک را که شامل تزکیه نفس و گذشتن از حجاب‌های مختلف است، طی کرده و خود را آماده پذیرش انوار الهی کرده بودند.

واژه‌های کلیدی: عرفان، ادبیات مقاومت، دفاع مقدس، رضایی‌نیا، عباسیه کهن، رحمدل و قزوه.